

Toespraak

van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, dr. M.L. (Mei Li) Vos

Herdenking Arend Vermaat (1939-2026)

datum 17 maart 2026

Wij hebben de goede gewoonte om de oud-leden die ons zijn ontvallen hier te herdenken.

Vandaag gedenken wij Arend Vermaat die op 12 januari is overleden, op 86-jarige leeftijd. Hij was vier jaar lid van de Eerste Kamer voor het CDA: van 11 juni 1991 tot 13 juni 1995.

Ik heet ook zijn familie van harte welkom bij deze herdenking.

Arend Jan Vermaat werd op 2 november 1939 geboren in Hoevelaken.

Na de middelbare school in Amersfoort studeerde hij economie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam.

In 1966 promoveerde hij daar op een onderzoek naar de controverse tussen *loanable funds* en de *liquidity preference* theorie.

Hij was lector wiskundige economie toen hij voor de ARP lid werd van Provinciale Staten van Gelderland.

Verdeeld over twee periodes was Vermaat in totaal veertien jaar Provinciale Statenlid.

Vervolgens was Vermaat van 1971 tot 1975 ook lid van de Tweede Kamer.

Tijdens de jaarlijkse Algemene Financiële Beschouwingen voerde hij het woord namens de ARP.

Hij stopte in de Tweede Kamer om hoogleraar staathuishoudkunde te worden aan zijn alma mater.

Ook was Vermaat twee jaar lang voorzitter van het College van Bestuur van de Christelijke Hogeschool Windesheim in Zwolle.

Als voorzitter van de Verzekeringskamer was hij dertien jaar verantwoordelijk voor het wettelijk toezicht op levensverzekeringsmaatschappijen en schadeverzekeringsmaatschappijen.

In die periode werd hij lid van de Eerste Kamer.

Voor het CDA was hij woordvoerder landbouw, milieubeleid en economische zaken.

Hij hield zijn maidenspeech in 1992 bij de Winkelsluitingswet.

Het wetsvoorstel ging over de verruiming van de openingstijden met een half uur op doordeweekse dagen en met een uur op zaterdag.

Bovendien zou het aantal koopzondagen worden verdubbeld.

Het was een discussie die de Nederlandse samenleving stevig verdeelde.

En ook binnen de CDA-fractie van de Eerste Kamer was dat het geval, zo zei Vermaat.

'Er zijn zeer verklaarde voorstanders van dit ontwerp, er zijn zeer verklaarde tegenstanders en er zijn leden die hun stem zullen laten afhangen van wat er vandaag over wordt gezegd.'

Uit de stemmingsuitslag blijkt dat Vermaat zelf hoorde bij een meerderheid van zijn fractie die tegen het voorstel stemde.

Minister Andriessen had hem niet kunnen overtuigen.

Twee jaar later stemde Vermaat samen met vijf andere Kamerleden tegen de invoering van de Wet gelijke behandeling.

Hij vond dat instellingen op godsdienstige grondslag door de wet belemmerd zouden worden in het naar eer en geweten naleven van die grondslag.

datum 17 maart 2026

blad 2

Toen hij in 1995 niet bij het plenaire afscheid van de Eerste Kamer kon zijn, ging hij een week eerder langs bij alle medewerkers om persoonlijk afscheid te nemen.

Arend Vermaat was een consciëntieus en rechtlijnig volksvertegenwoordiger die de discussie niet schuwde.

Dat ons respect voor zijn persoon en zijn verdiensten voor de samenleving en de Nederlandse parlementaire democratie tot steun mag zijn voor zijn familie en vrienden.

Ik verzoek een ieder om een moment stilte in acht te nemen.